

**MESLEK SEÇİMİ ÖNCESİNDE  
ÖĞRENCİLERİ İÇİN ALAN SEÇİMİ –  
MESLEK TASNİFİ**

# ALAN SEÇİMİ

- Alan Nedir: Lise öğrenimi gören öğrencilerin ileride çalışmak istedikleri mesleklere ön hazırlıkları olması için seçtikleri ders grubudur.
- Genel liselerde öğrenim gören öğrenciler ders seçimi yaparak belli grupta derslerin öğrenimini görerek, seçmek istedikleri meslekler için akademik bir alt yapı kazanırlar.

# ÖNEMLİ UYARI

- **Şu an genel liselerde okutulan derslerde resmi olarak alan ayrımı yoktur.**
- Her türlü lise ve alan mezunu aday üniversitelerde istediği programı (sınav başarısına bağlı olarak) kazanabilmektedir.
- **Tüm adayların OBP'leri tüm puan türlerine tam olarak eklenmektedir.**
- Bu bilgilendirme öğrencilerin meslek seçimini kolaylaştırmak için yapılmaktadır.

# ALANLAR ve ALANLARIN PUAN TÜRLERİ

ALAN ADI	PUAN TÜRLERİ	
SAYISAL ALAN	(ESKİ PUAN TÜRÜ MF)	SAY
EŞİT AĞIRLIK ALANI	(ESKİ PUAN TÜRÜ TM)	EA
SOSYAL ALAN	(ESKİ PUAN TÜRÜ TS)	SÖZ
DİL ALANI		DİL

# **SAYISAL ALAN / MATEMATİK-FEN ALANI (SAY):**

## **SAYISAL ALANIN ANA DERS GRUPLARI**

- Matematik, Geometri
- Mühendislik dersleri
- Fizik, Kimya, Biyoloji,
- Biyokimya, Genetik

# SAYISAL ALANDA ANA MESLEK GRUPLARI

- Tüm Mühendislikler,
- Sağlık Programları,
- Klasik Fen Programları
- Matematik, İstatistik, Bilgisayar Programları
- Ziraat ve Hayvancılık Programları

# SAYISAL ALAN AĞIRLIKLIL DERSLERLE KAZANILABİLECEK MESLEKLER

## a) TÖM MÖHENDİSLİKLER:

**Puan Türü: SAY**

**SAY puanı etki eden TYT-YKS testleri:**

Tüm TYT testleri: Matematik, Türkçe, Fen ve Sosyal

+

YKS Matematik (geometri) ve Fen (fizik, kimya ve biyoloji)

# MÜHENDİSLİK MESLEKLERİNİN GENEL BAKIŞ

- Mühendislik bilimin pratiğe dönüştürülmesini sağlayan bir düşünce sistematiğidir aslında . Günlük hayatta karşılaştığımız çoğu problemlere en optimum çözümler sunmayı amaçlayıp üretkenliği artırmak ana hedefleri arasındadır.
- Bu sorunları ele alırken bilim ve matematiksel modelleri tecrübeleriyle harmanlayarak ortaya faydalı ürünler çıkarmaktadır. Mühendisler insanların çoğu ihtiyacını karşılamak için gerekli teknik eğitimi almış alanında uzmanlaşmış kimselerdir.



# Mühendislikte Yöntem

- Fen, Matematik ve Mühendislik eğitimi alırlar.
- Edindiği bu bilgileri gözlem ve deneylerle destekleyerek somut veriler elde edebilmeli, bunu yorumlayıp daha iyi çözümler bulmak için öneriler sunabilmelidir.
- Bir mühendislik problemi karşısında problemi tanımlama, modeli kurma ve çözme becerisine sahip olabilmeli.
- Bu mesleklerin görevi teknoloji, organizasyon, çözüm ve uygulama/yöntem üretmektir.

# MÜHENDİSLİK=GÜÇTÜR

- En eski ve en güçlü mesleklerden biridir.
- Çıktıları ve sonuçları (teknolojisi) her türlü alanda ve bilimde kullanılır ve fayda sağlar.
- Askeri alanda sonuçları tarih boyunca en çok kullanılan meslek olmuştur.
- Mühendislik alanında ki gelişmeler tarih boyunca toplumların ve devletlerin birbirlerine üstünlük kurmasına yaramıştır.

# ÇALIŞMA ALANLARI

- Üretim (fabrikalar, sanayi kuruluşları, şantiyeler, inşaatlar, madenler vb.)
- Yönetim-Organizasyon (fabrikalar ve bankalar ve her türden işletmeler)
- Satış Pazarlama (fabrikaların satış departmanları ticaret kuruluşları)
- Arge (laboratuar ve fabrikalar)

# MÜHENDİSLİKLER NELERDİR:

- ELEKTİRİK-ELEKTRONİK-HABERLEŞME-KONTROL-OTOMASYON VB. MÜHENDİSLİKLERİ
- BİLGİSAYAR-YAZILIM-BİLİŞİM-MATEMATİK VB. MÜHENDİSLİKLER
- MAKİNE-OTOMOTİV-MEKATRONİK-RAYLI SİSTEMLER VB. MÜHENDİSLİKLER
- KİMYA-GIDA-METALURJİ-MALZEME BİLİMİ- NANO TEKNOLOJİ-SERAMİK VB. MÜHENDİSLİKLER
- İNŞAAT-JEOLOJİ-JEOFİZİK VB. MÜHENDİSLİKLER

- MİMARLIK-İÇ MİMARLIK- HARİTA-ŞEHİR BÖLGE PLANLAMA-KETSEL TASARIM-PEYZAJ MÜHENDİSLİKLER
- TASARIM MÜHENDİSLİKLERİ
- UÇAK-UZAY-GEOMATİK-GEMİ VB.MÜHENDİSLİKLERİ
- ENDÜSTRİ-İŞLETME MÜHENDİSLİKLERİ
- PETROL-DOĞAL GAZ-ENERJİ-NÜKLEER-MADEN VB. MÜHENDİSLİKLER
- BİYOSİSTEM-BÜYÜMÜHENDİSLİK-GENETİK-TIP VB. MÜHENDİSLİKLER
- ORMAN-ZİRAAT-SU VB. MÜHENDİSLİKLER

**ÖĞRENCİLERE DAHA İYİ FİKİR VERMESİ İÇİN MÜHENDİSLİKLER BU ŞEKİLDE GRUPLANDIRILMIŞTIR.**

# TIP-BİYOLOJİ-SAĞLIK ALANI

- İnsanlık için en eski ve en önemli bilimlerden biridir.
- Biyoloji, Genetik ve Kimya temel dersleridir.
- İnsan, Hayvan ve Bitkileri konu edinir.

# SAĞLIK PROGRAMLARININ GENEL ÖZELLİKLERİ :

- Çoğunlukla ve yoğunlukla insan odaklı mesleklerdir.
- İnsanlara (hastalara) karşı sabırlı ve anlayışlı ve güler yüzlü olmayı gerektirir.
- Özellikle hastane ortamı (ameliyathaneler- yaralanmalar-kan vb.) durumlara karşı dayanıklı olmak gerekir.

# SAĞLIK BÖLÜMLERİ NELERDİR:

- TIP
  - ECZACILIK
  - EBELİK
  - ERGOTERAPİ
  - ODYOLOJİ
  - BİYOKİMYA
  - GENETİK
  - VETERİNER ve HAYVANCILIK PROGRAMLARI
- DİŞ HEKİMLİĞİ
  - FİZYOTERAPİ REHABİLİTASYON
  - HEMŞİRELİK
  - DİL KONUŞMA TERAPİSİ
  - ORTEZ PROTEZ
  - GENETİK
  - BİYOMÜHENDİSLİK



# SAĞLIK MESLEKLERİNİN ÇALIŞMA ALANLARI

- Hastaneler ve diğer sağlıkla ilgili kuruluşlar.
- Laboratuvarlar.
- Eczaneler ve ilaç kuruluşları
- Yardım Örgütleri

# KLASİK FEN BÖLÜMLERİ NELERDİR:

- Bahçe Bitkileri
  - Balıkçılık Teknolojisi Mühendisliği
  - Bitkisel Üretim ve Teknolojileri
  - Fen Bilgisi Öğrt
  - Fizik Öğretmenliği
  - Kimya Mühendisliği
  - Süt Teknolojisi Besleme
  - Yaban Hayatı Ekolojisi ve Yönetimi
- Bitki Koruma
  - Biyoloji
  - Biyoloji Öğretmenliği
  - Fizik
  - İş Sağlığı ve Güvenliği
  - Su Ürünleri
  - Toprak Bilimi ve Bitki
  - Zootekni

# KLASİK MATEMATİK BÖLÜMLERİ NELERDİR:

Aktüerya

Astronomi ve Uzay Bilimleri

Bilgisayar Bölümleri, Bilgisayar Öğretmenliği

İlköğretim Matematik Öğrt

İstatistik

Matematik

Matematik Mühendisliği

Matematik Öğretmenliği

Uzay Bilimleri ve Teknolojileri

# EŐİTAĐIRLIK ALANI / TÜRKE-MATEMATİK ALANI (TM):

**Puan Türü: EA**

**EA puanı etki eden TYT-YKS testleri:**

Tüm TYT testleri: Matematik, Türkçe, Fen ve Sosyal

**+**

YKS Matematik (geometri), Edebiyat-Coğrafya-1  
ve Tarih-1

- Ağırlıklı olarak matematik (geometri), edebiyat ve coğrafya-1 derslerinin görüldüğü alandır.

TM ağırlıklı dersler görüleceği için bu alanı seçecek öğrencilerin bu derslerde başarılı olmaları gerekmektedir.

# İKTİSADİ İDARİ PARA BANKA TİCARET TURİZM YÖNETİM PROGRAMLARI:

- Bu programlarda hesaplama ve analiz yeteneğinin çok iyi olması gerekir.
- İktisada, bankacılığa, sigortacılığa, ticarete ve her türden özel-resmi kuruma hatta ülkelere bile hükmederler.
- Paranın ve gücün yönetildiği programlardır.
- Para, ekonomi, yönetim, organizasyon ve insan ilişkilerinin birlikte kullanıldığı mesleklerdir.

# BU MESLEKLERİN ÇALIŞMA ALANLARI- YERLERİ

- Her türde, sektörde ve büyüklükte işletme ve kuruluşlar.
- Banka, sigorta, ekonomi, finans kurumları
- Ticaret, perakende, turizm, lojistik firmaları.
- Her türden STK ve organizasyonlar.
- Resmi kurumlar ve uluslar arası organizasyonlar.

# **İKTİSADİ İDARİ VB. PROGRAMLAR NELERDİR:**

- **İKTİSAT-İŞLETME-MALİYE-ÇEKO VB. PROGRAMLAR**
- **EKONOMİ-EKONOMETRİ-BANKACILIK-FİNANS-SERMAYE VB. PROGRAMLARI**
- **MUHASEBE-SİGORTACILIK-PAZARLAMA PROGRAMLARI**
- **ULUSLARARASI İŞLETME-TİCARET-BANKACILIK-LOJİSTİK VB. PROGRAMLARI**
- **KURUM İŞLETMELERİ-GAYRİMENKUL PROGRAMLARI**
- **TURİZM PROGRAMLARI**



# Hukuk, Siyaset ve Felsefe Grubu Alanındaki Programları

- Uluslar arası İlişkiler
- Kamu Yönetimi
- Siyaset Bilimi
- Hukuk
- Felsefe, Sosyoloji
- Psikoloji, Rehberlik ve Psikolojik Danışma
- Sosyal Hizmet vb.

## **Bu mesleklerin önemi:**

- Bu mesleklerin uğraşı alanı çok geniştir. İnsan, toplum ve insan/toplum ilişkileri-kuralları, siyaset, kültür ve kültürel yapılar vb. bir sürü etken vardır.
- Bu mesleklerin bir çoğu ekonomi psikoloji, siyaset, düşünme-inanç sistemleri ile iç içedir.
- Çok geniş etki alanına ve güce sahip meslekler bulunmaktadır.
- Bu meslekler Tarihin akışını ve İnsanlığın kaderini belirlemede büyük rol oynamışlardır.
- Öğrencilerin mesleki bilgileri yanında sosyo-kültürel anlamda kendilerini çok iyi yetiştirmeleri ve özellikle insanı-toplumunu iyi analiz-sentez etmeleri gerekmektedir.

# DİKKAT

- Bu gruptaki mesleklerde iş bulma sıkıntısı olabilmektedir.
- Bu meslekleri seçecek adayların kendilerini çok iyi geliştirmeleri ve yabancı dil bilmeleri tavsiye olunur.

## Diğer Eşit Ağırlık programları

- **ANTROPOLOJİ-ARKEOLOJİ**
- **BİLİM TARİHİ-**
- **MÜZECİLİK-VB. KÜLTÜR ODAKLI PROGRAMLAR**
- **SINIF ÖĞRETMENLİĞİ**
- **İÇMİMARLIK ve ÇEVRE TASARIM**
- **GRAFİK TASARIM vb.**

# **SOSYAL ALAN / TÜRKÇE-SOSYAL ALANI (TS):**

- Ağırıklı olarak Türkçe, Edebiyat, Tarih, Coğrafya, Felsefe Grubu derslerinin görüldüğü alandır.
- TS ağırıklı dersler görüleceği için bu alanı seçecek öğrencilerin bu derslerde başarılı olmaları gerekmektedir.

# SÖZEL PROGRAMLARI

**Puan Türü: SÖZ**

**(Eski Puan Türleri TS-1 ve TS-2)**

Tüm TYT testleri: Matematik, Türkçe, Fen ve Sosyal

**+**

YKS Edebiyat- Sos-1 (Coğrafya-1 ve Tarih-1)

Sosyal Bilimler -2 (Tarih-2 Coğrafya-2 Felsefe grubu ve Din K.)

# SÖZEL ALAN MESLEKLERİ

- Coğrafya
- Sosyal Bilgiler Öğretmenliği
- Okul Öncesi Öğretmenliği
- Özel Eğitim Öğretmenliği
- İlahiyat

# İLETİŞİM MESLEKLERİ NELERDİR:

- Canlandırma Filmi Tasarım ve Yönetimi, Film Tasarımı
- Gazetecilik, Halkla İlişkiler, Reklamcılık
- İletişim, Görsel iletişim, Medya ve İletişim
- Kurgu- Ses ve Görüntü Yönetimi
- Radyo, Televizyon, Sinema,
- Dijital Medya, Yeni Medya
- Sanat ve Kültür Yönetimi Basın Yayın
- Fotoğraf ve Video
- İletişim Tasarımı
- Televizyon Haberciliği ve Programcılığı
- Animasyon ve Oyun Tasarımı, Çizgi Film ve Animasyon



# **İletişim Mesleklerinin Özellikleri**

- **Bu alanı seçecek öğrencilerin Sosyal yönlerinin ve insan ilişkilerinin çok kuvvetli olması gerekir.**
- **İletişime açık ve çağın gerektirdiği iletişim araçlarını çok iyi özümsemiş olması gerekir.**
- **Bu alan mesleklerinde standart mesai saati yoktur ve çalışma günleri ve saatleri çok geniştir.**
- **Uzun vadede insanı toplumu ve kültürü etkileyen mesleklerdir.**

# KÜLTÜR-EDEBİYAT MESLEKLERİ NELERDİR:

- Türk Dili Edebiyatı, Türkçe Öğretmenliği, Türkoloji
- Azerbaycan Dili ve Edebiyatı, Çağdaş Türk Lehçeleri
- Kürt Dili ve Edebiyatı, Zaza Dili ve Edebiyatı
- Süryani Dili ve Edebiyatı
- Çerkez Dili ve Edebiyatı, Kazak Dili ve Edebiyatı
- Hititoloji, Sümeroloji
- Halkbilim
- Tarih, Tarih Öğretmenliği

# KÜLTÜR EDEBİYAT MESLEKLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ:

- Çok iyi dil-kültür-tarih-edebiyat bilgisi gerektirir.
- Değişik ve farklı toplumların tarihini dil-edebiyatlarını ve kültürlerini merak etmek gerekir.
- İnsan ilişkilerinin kuvvetli olması gerekir
- Uzun vadede ve kültürel anlamda çok önemli programlardır.
- **Not: Bu Alandaki Programlarda iş bulma sıkıntı olabilir.**

# DİĞER SOSYAL ALAN MESLEKLERİ

- Gastronomi ve Mutfak Sanatları
- Rekreasyon Yönetimi

# DİL PUAN TÜRÜ PROGRAMLARI

## Dil Puan Türü

Tüm TYT testleri: Matematik, Türkçe, Fen ve Sosyal  
ve

Dil Testinden Oluşur

(Aday İngilizce, Almanca, Fransızca, Rusça ve Arapça  
testlerinin birini seçerek sınava girer)

# DİL PROGRAMLARI NELERDİR:

- Batı Avrupa Dilleri: İngilizce, Almanca Fransızca, Müretcim-tercümanlık, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı
- Balkan ve Eski Diller: (Boşnak, Bulgar, Yunan, Arnavut) Latin, İtalyan, İspanyol dilleri
- Doğu Dilleri: Rus, Kore, Çin, Japon, Arap, Ermeni, Fars, Gürcü, İbrani, Urdu, Sinoloji, Hungaroloji, Hindoloji gibi